

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri

Folketingets Udvalg for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

København, den 16. januar 2009
Sagsnr.: 14619
Dok.nr.: 462455

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har i skrivelse af 19. december 2008 (Alm. del - spørgsmål nr.143) efter ønske fra Bente Dahl (RV) udbedt sig min besvarelse af følgende:

Spørgsmål 148:

Vil ministeren oplyse, på hvilke områder er der indgået frivillige aftaler med landbruget og hvad er status for opfyldelsen?

Svar:

I Danmark gennemføres EU-regler for miljøregulering af landbruget og nationale handlingsplaner ved tvungen regulering over for landbruget. Det gælder f.eks. ved gødsningslovens regler om kvælstofnormer og krav om plantedække og i husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om harmonikrav.

På visse områder iværksættes der frivillige virkemidler, hvor landmændene med incitamenter i form af f.eks. information, rådgivning og tilskud tilskyndes til at tilpasse landbrugsdriften i en bestemt retning.

Nedenstående er en oversigt og status over væsentlige frivillige virkemidler, der er indgået i miljøhandlingsplaner for landbruget siden 2001.

Frivillige virkemidler i Vandmiljøplan III 2005-2015

1: Randzoner

VMP III indeholder en målsætning om, at der skal udlægges 50.000 ha randzoner frem mod 2015 med et delmål på 30.000 ha inden 2009. Randzonerne forudsættes etableret ved frivillig omplacering af brak langs søer og vandløb. For at understøtte denne etable-

ring blev der under landdistriktsprogrammet indført et særligt MVJ-tilskud til disse dyrkningsfri randzoner.

Status

I perioden 2005-2008 er der givet tilsagn om tilskud til ca. 700 ha randzoner.

2: Yderligere MVJ (Miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger).

VMP III indeholder en målsætning om 4.000 ha yderligere MVJ, der skal have en effekt på 400 tons N inden 2009.

Status

I 2004-2007 blev der indgået øvrige MVJ-aftaler på i alt 53.200 ha, (ny- og gentegningen) mens der er ophørte aftaler på 48.212 ha. Samlet var der en nettotilgang på ca. 5.000 ha.

3: Vådområder

I VMP III er der en målsætning om, at der skal udtages 4.000 ha til vådområder inden 2009.

Status

Ved udgangen af 2007 er der etableret 2.443 ha vådområder. Der er givet tilsagn til etablering af yderligere 3.396 ha.

4: Skovrejsning

VMP III indeholder en målsætning om, at der skal rejses 22.800 ha skov i perioden 2004-2015, hvilket svarer til ca. 1.900 ha om året.

Status

Skov og Naturstyrelsen har oplyst, at der i perioden 2004-2007 er etableret ca. 2.000 ha skov om året.

Frivillige virkemidler i Pesticidplan 2004-2009

1: I pesticidplan 2004-2009 er målsætningen, at behandlingshyppigheden i landbruget skal ned fra 2,04 til 1,7. Denne målsætning skal primært opnås via en fokuseret rådgivningsindsats på bedriftsniveau, således at den eksisterende viden bringes ud til landmændene.

Status

Miljøstyrelsen har senest opgjort behandlingshyppigheden for 2007 til 2,4.

2: I pesticidplan 2004-2009 er der en målsætning om, at der skal udlægges ca. 25.000 ha sprøjtefri randzoner langs målsatte vandløb og søer inden 2009.

Status

I 2006 blev det sprøjtefri randzoneareal opgjort til ca. 12.000 ha.

Frivillige virkemidler i indsatsplan om kompenserende foranstaltninger som følge af midlertidig ophævelse af kravet om braklægning i 2008

1: Tilskyndelsen til at etablere randzoner styrkes, da jordbrugere i perioden 2008/2009 frivilligt kan tilmelde sig en ordning, hvor en jordbruger kan forhøje sin kvælstofkvote mellem 2 og 10 % hvis jordbrugeren udlægger flere efterafgrøder, end det generelle krav foreskriver, samtidig med at jordbrugeren udlægger randzoner omkring søer, vandløb og Natura 2000 arealer.

Status

Ukendt. Arealet kan først opgøres i april 2009.

Det skal bemærkes, at alle ovennævnte frivillige virkemidler er under evaluering, og at fremtidige indsatser vil indgå i regeringens strategi for Grøn Vækst. Det er en central målsætning i Grøn Vækst, at udledningen af næringsstoffer skal sænkes yderligere, og at udledning af drivhusgasser og skadevirkningerne af sprøjtegifte skal ned.

Eva Kjer Hansen

/ Ulla Heiden